

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠNOM POSTUPKU**

Sarajevo, juni 2021. godine

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠNOM POSTUPKU

Član 1.

U Zakonu o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12 i 46/16) u članu 8. stav (3) mijenja se i glasi:

“(3) Ako se izvršno rješenje o izvršenju na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti, tražilac izvršenja može radi namirenja istog potraživanja predložiti novo sredstvo ili predmet izvršenja, u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti suda da se izvršenje nije moglo provesti na predloženom sredstvu i predmetu izvršenja o čemu će sud odlučiti rješenjem.“

Član 2.

U članu 10. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Po pravilima o dostavljanju tužbe iz Zakona o parničnom postupku, dostavlja se rješenje po prijedlogu za izvršenje, rješenje po prigovoru na rješenje o izvršenju i rješenje o izricanju novčane kazne.“

Član 3.

U članu 12. iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

“(5) Na postupanje drugostepenog suda po žalbi u cijelosti se primjenjuju odredbe čl. 203. do 232a. Zakona o parničnom postupku.”

Dosadašnji st. (5) i (6) postaju st. (6) i (7).

Član 4.

Član 15. mijenja se i glasi:

“Član 15.
(Rokovi za postupanje)

Sud je dužan da o prijedlogu za izvršenje odluči u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga, a o prigovoru u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.”

Član 5.

U članu 16. stav (2) mijenja se i glasi:

“(2) Tražilac izvršenja dužan je troškove postupka iz stava (1) ovog člana predujmiti u roku koji odredi sud. Sud će obustaviti postupak izvršenja, ako troškovi ne budu predujmljeni u navedenom roku.”

Član 6.

U članu 29. stav (2) mijenja se i glasi:

“(2) Vjerodostojna isprava je, prema ovom zakonu, račun, mjenica s protestom, ček s protestom i povratnim računom i računi ili izvodi iz poslovnih knjiga za cijenu komunalnih usluga, isporuke vode, toplotne energije, odvoz smeća, električne energije, usluga telefonskih operatera, naplate javnog parkinga i naknade za održavanje zajedničkih prostorija.“

Član 7.

U članu 36. stav (2) briše se.

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (2) i (3).

Član 8.

Član 37. mijenja se i glasi:

„Član 37. (Provjera imovine izvršenika)

(1) Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje - Federalni zavod mirovinskog i invalidskog osiguranja i Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine dužni su, u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva lica koje raspolaže izvršnom ili vjerodostojnom ispravom i namjerava pokrenuti izvršni postupak ili za postupak koji je u toku dati podatke o tome je li neko fizičko lice osiguranik, po kojoj osnovi (radni odnos, samostalna profesionalna djelatnost, obrt ili samostalna djelatnost poljoprivrede) i kod koga, odnosno prima li penziju, invalidninu ili koju drugu stalnu naknadu o kojoj vode evidenciju.

(2) Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova/Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova dužna su, u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva lica koje raspolaže izvršnom ili vjerodostojnom ispravom i namjerava pokrenuti izvršni postupak ili za postupak koji je u toku, iz evidencije o motornim vozilima dati podatke o tome je li neko lice upisano kao vlasnik motornog vozila te o vrsti, marki, tipu, modelu, godini proizvodnje, registarskom broju motornog vozila i postojanju tereta na tom vozilu.

(3) Banke, finansijske institucije ili druge organizacije ovlaštene za vođenje otvorenih računa poslovnih subjekata dužne su, u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva lica koje raspolaže izvršnom ili vjerodostojnom ispravom i namjerava pokrenuti izvršni postupak ili za postupke u toku, dati podatke:

1) o računu fizičkog lica,

2) o računu za redovno poslovanje nekog poslovnog subjekta, a ako ih ima više – o računu za redovno poslovanje kojeg je taj subjekt odredio kao račun na kojem će se izvršavati nalozi za plaćanje zakonskih obaveza i javnih prihoda, nalozi za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata osiguranja plaćanja te nalozi s naslova izvršenja sudskih odluka i drugih izvršnih isprava.

(4) Ovlaštene institucije za vođenje evidencija o prebivalištu dužne su, u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva lica koje raspolaže izvršnom ili vjerodostojnom ispravom i namjerava pokrenuti izvršni postupak ili za postupke u toku, dati podatke o posljednjem prebivalištu lica navedenog u zahtjevu.

(5) Zemljišno-knjižni ured i uredi za katastar nekretnina su dužni, u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva lica koje raspolaže izvršnom ili vjerodostojnom ispravom i namjerava pokrenuti izvršni postupak, dati zemljišno-knjižni izvadak odnosno ispis posjedovnih listova, koje vodi za fizičko ili pravno lice.

(6) Organi iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana nisu dužni postupiti po zahtjevu lica koje traži podatke dok im prethodno ne budu podmireni troškovi za poduzimanje radnje.

(7) Na zahtjev suda lice za koje tražilac izvršenja učini vjerovatnim da je izvršenikov dužnik ili da se neki dijelovi njegove imovine nalaze kod njega dužan je u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva izjasniti se o tome ima li izvršenik i kakvo potraživanje protiv njega, odnosno nalaze li se i koji dijelovi njegove imovine kod njega.

(8) Podnosilac zahtjeva iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana dužan je u zahtjevu za davanje podataka navesti potraživanje radi čijeg će ostvarenja ili osiguranja pokrenuti izvršni postupak, odnosno postupak osiguranja te priložiti ispravu na kojoj se ona temelji.

(9) Lica i organi iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana ne smiju obavijestiti dužnika o tome da su traženi podaci o njegovoj imovini.

(10) Tražilac izvršenja ima pravo na naknadu štete koju je pretrpio zbog povrede dužnosti iz st. (1), (2), (4) i (6) ovog člana ukoliko je ispunio uslove iz st. (5) i (7) ovog člana.

(11) Lica koja su pribavile podatke iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana, mogu ih koristiti isključivo za potrebe izvršnog postupka, uz obavezu čuvanja tih podataka kao službene tajne.

(12) U slučaju da odredbe drugih zakona drugačije uređuju pitanja propisana odredbama st. (1) do (11) ovog člana, primjenjivat će se odredbe ovog člana.“

Član 9.

U članu 39. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Ukoliko je rješenjem o izvršenju određena i obaveza naplate kamata, obračun kamate o trošku tražioca izvršenja će obračunati sud osim kad se naplata vrši nad sredstvima na računima kod banaka, ili drugih pravnih subjekata koji vrše zapljenu sredstava po nalogu suda. U tom slučaju obračun kamate će biti izvršen na teret izvršenika.“

Član 10.

U članu 50. iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) Prijedlog za nastavak postupka podnosi se u roku od 30 dana od dana izvršnosti odluke parničnog suda shodno odredbi člana 25. st. (1), (2), (4) i (5) ovog zakona. Ako tražilac izvršenja u ovom roku ne stavi prijedlog za nastavak izvršenja, sud će obustaviti izvršni postupak.“

Dosadašnji st. (6),(7), i (8) postaju st. (7), (8) i (9).

Član 11.

U članu 60. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Tražilac izvršenja može samo jednom predložiti odlaganje izvršenja u toku postupka.“

Član 12.

Član 61. mijenja se i glasi:

„Član 61. (Vrijeme za koje se izvršenje odlaže)

(1) Sud će odložiti izvršenje za vrijeme koje je tražilac izvršenja predložio, ali ne duže od šest mjeseci.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, sud može na prijedlog tražioca izvršenja odložiti izvršenje i na duži vremenski period ukoliko su tražilac izvršenja i izvršenik zaključili pismeni sporazum o načinu izmirenja potraživanja.“

Član 13.

U članu 63. st. (3) i (4) mijenjaju se i glase:

„(3) Izvršenje će se obustaviti ako je postalo nemoguće. Prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja sud će tražioca izvršenja pozvati da podnese prijedlog iz člana 8. stav (3) ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva.

(4) Rješenje o obustavi izvršenja iz stava (3) ovog člana, sud će donijeti ako prijedlog ne bude podnesen u roku ili ako je prijedlog neosnovan.“

Član 14.

Član 69. mijenja se i glasi:

„Član 69. (Nepokretnost kao predmet izvršenja)

(1) Ukoliko nije drugačije određeno, predmet izvršenja može biti samo nepokretnost kao cjelina određena propisima koji uređuju vlasništvo i druga stvarna prava.

(2) Suvlasnički dio nepokretnosti može biti samostalan predmet izvršenja u pogledu kojeg se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na nepokretnostima.

(3) U slučaju postupka izvršenja na suvlasničkom dijelu, a prema zahtjevu tražioca izvršenja, izvršenika ili drugog suvlasnika, sud će u rješenju o izvršenju odrediti da se na prodaju ponudi kako cjelokupna nepokretnost tako i suvlasnički dio koji je predmet izvršenja samo ako na to izričito pristane suvlasnik nepokretnosti koji nije izvršenik. Prije donošenja rješenja o izvršenju sud mora pribaviti izričit pristanak suvlasnika nepokretnosti koji nije izvršenik i u rješenju o izvršenju naznačiti da će svojim zaključkom iz člana 90. stav (3) ovog zakona, odlučiti da li je predmet prodaje cjelokupna nepokretnost ili samo njen suvlasnički dio. U istom rješenju sud će odrediti da se zabilježba izvršenja iz člana 72. ovog zakona odnosi na cjelokupnu nepokretnost. U slučaju da nema izričitog pristanka suvlasnika nepokretnosti koji nije izvršenik, sud će tražiocu izvršenja zaključkom naložiti da odredi novi predmet izvršenja.

(4) Suvlasnici koji nisu izvršenici imaju pravo na namirenje u visini svojih suvlasničkih dijelova iz iznosa dobijenog prodajom stvari prije namirenja tražioca izvršenja i drugih lica koja se namiruju u izvršnom postupku a prije naknade troškova izvršnog postupka.

(5) Suvlasnici koji nisu izvršenici imaju pravo zahtijevati da im se stvar koja je predmet izvršenja ustupi ako polože iznos koji odgovara vrijednosti izvršenikovog udjela u toj stvari.

(6) Suvlasnika koji nije izvršenik, a kojem je osporen udio u stvari koja je predmet izvršenja, sud će uputiti na parnicu protiv tražioca izvršenja, a i protiv izvršenika ako i on osporava njegovo pravo, da dokaže svoje pravo, osim ako u izvršnom postupku ne može dokazati svoje pravo pravosnažnom presudom, javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom privatnom ispravom. Na pokrenutu parnicu kao i na prava suvlasnika da u njoj traže odlaganje postupka izvršenja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupanje suda po prigovoru trećih lica.

(7) Ako suvlasnik iz stava (6) ovog člana može dokazati svoje pravo pravosnažnom presudom, javnom ispravom ili po zakonu ovjerenom privatnom ispravom, sud će postupati kao da njeno pravo nije osporeno.

(8) Okolnost da je sud u izvršnom postupku uzeo da pravo lica iz stava (6) ovog člana nije osporeno u smislu odredaba st. (6) i (7) ovog člana, ne utiče na pravo tražioca izvršenja ili izvršenika da svoja prava protiv tog lica ostvaruju u posebnoj parnici.

(9) U slučaju postupka izvršenja na zajedničkoj imovini a prema zahtjevu tražioca izvršenja sud će u rješenju o izvršenju odrediti da se na prodaju ponudi cijela nepokretnost u zajedničkom vlasništvu, samo ako na to izričito pristanu svi zajedničari koji nisu izvršenici. U tom slučaju odredbe st. (2) do (8) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na vlasnike zajedničke imovine (zajedničari). Ako između izvršenika i ostalih vlasnika zajedničke imovine ne postoji saglasnost o njihovim pravima u zajedničkoj stvari, sud će vlasnika zajedničke imovine koji osporava izvršenikova prava na zajedničku stvar zaključkom uputiti da svoja prava dokazuje u parnici. Na pokrenutu parnicu kao i na prava vlasnika zajedničke imovine da u njoj traže odlaganje postupka izvršenja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupanje suda po prigovoru trećih lica.

(10) Ako je u vezi neke nepokretnosti ili njenog idealnog dijela osnovano pravo plodouživanja, ono može biti samostalni predmet izvršenja, samo ako na to izričito pristane suvlasnik koji nije izvršenik, s tim da izvršenik može namiriti svoje potraživanje iz plodova koje to pravo daje na osnovu nekog pravnog odnosa (najamnina, zakupnina) u pogledu čega se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na pravima.“

Član 15.

U članu 70. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Ako je pravo na nepokretnosti iz stava (1) ovog člana upisano u zemljišnoj knjizi na drugo lice, a ne na izvršenika, prijedlogu se može udovoljiti samo ako su ispunjeni uslovi za promjenu zemljišnoknjižnog stanja.“

Član 16.

Član 79. mijenja se i glasi:

Član 79. (Izuzimanje od izvršenja)

(1) Ne može biti predmet izvršenja poljoprivredno zemljište zemljoradnika u površini do 5.000 m².

(2) Ne može biti predmetom izvršenja nekretnina koja predstavlja jedini dom izvršenika.

(3) Jedini dom izvršenika u smislu stava (2) ovog člana je nekretnina ili drugi objekat koji služi isključivo za stanovanje izvršenika i članova njegove uže porodice u mjestu prebivališta izvršenika i članova njegove uže porodice. Obim i površinu nekretnine koja predstavlja jedini dom izvršenika koja se izuzima od izvršenja utvrđivat će sud u svakom konkretnom slučaju.

(4) Ne može biti predmet izvršenja nekretnina izvršenika, ukoliko je visina potraživanja iz izvršne ili vjerodostojne isprave manja od 1/3 tržišne vrijednosti nekretnine.

(5) Odredba iz st. (1), (2) i (4) ovog člana se neće primjenjivati u postupku izvršenja na nekretninama ukoliko je izvršenik pristao na izvršenje na toj nekretnini, ili ukoliko je na nekretnini prethodno voljom izvršenika zasnovano založno pravo.

Član 17.

Član 87. mijenja se i glasi:

„Član 87. (Pretpostavke za održavanje ročišta)

(1) Ročište za javno nadmetanje održat će se ako sud utvrdi da su ispunjene zakonske pretpostavke za njegovo održavanje propisane članom 82. ovog zakona.

(2) Ako na prvo ročište ne dođe ni jedan ponuđač, prodaja će se smatrati neuspjelim, a sud će zakazati drugo ročište u roku od 30 dana.

(3) Na zahtjev lica koje ima pravo prvenstva namirenja, sud će zaključkom odrediti da se ročište za prodaju odgodi ako učestvuje samo jedan ponuđač. Odgoda iz ovih razloga se može tražiti samo jednom u toku postupka.“

Član 18.

U članu 89. stav (5) mijenja se i glasi:

“(5) Ako nepokretnost ne bude prodana ni na drugom ročištu sud će na prijedlog tražioca izvršenja donijeti rješenje kojim se utvrđuje pravo vlasništva tražioca izvršenja na nepokretnosti srazmjerno njegovom potraživanju u odnosu na utvrđenu vrijednost nepokretnosti.“

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

„(6) Prijedlog iz stava (5) ovog člana može se podnijeti u roku od 15 dana od dana održavanja drugog ročišta za prodaju o kojem prijedlogu je sud dužan donijeti rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga.“

Dosadašnji st. (6), (7), (8) i (9) postaju st. (7), (8), (9) i (10).

U stavu (7) riječ “trećem” zamjenjuje se riječju “drugom”.

Stav (10) mijenja se i glasi:

„(10) Odredbe st. (1), (2), (4), (8) i (9) ovog člana na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju u kojem se nepokretnost prodaje neposrednom pogodbom.“

Član 19.

U članu 93. stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Rješenje iz stava (1) ovog člana objavljuje se na oglasnoj tabli, te dostavlja kupcu i svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, kao i svim učesnicima u nadmetanju.“

Član 20.

U članu 95. stav (1) mijenja se i glasi:

“(1) Sud će obustaviti izvršenje ako se nepokretnost nije mogla prodati ni na drugom ročištu i ako nije podnesen prijedlog iz člana 89. stav (5) ovog zakona.”

Član 21.

Član 125. mijenja se i glasi:

„Član 125. (Bezuspješan pokušaj pljenidbe)

(1) Ako se pri pljenidbi ne nađu pokretne stvari koje mogu biti predmet izvršenja, sud će o tome obavijestiti tražioca izvršenja koji nije bio prisutan pljenidbi te pozvati istog da u roku od osam dana dostavi tačnu adresu gdje se nalaze pokretne stvari izvršenika ili u protivnom da uredi svoj prijedlog za izvršenje i predloži provođenje izvršenja na predmetu i sredstvu podobnom za izvršenje.

(2) Ukoliko tražilac izvršenja ne postupi u roku iz stava (1) ovog člana sud će obustaviti postupak izvršenja.”

Član 22.

Član 137a. mijenja se i glasi:

„Član 137a. (Osiguranje sredstava iz budžeta odnosno finansijskog plana)

Ustanove iz člana 79a. stav (2) ovog zakona, dužne su u svojim budžetima odnosno finansijskim planovima osigurati sredstva za isplatu izvršnih sudskih rješenja na teret budžeta odnosno finansijskog plana u visini od najmanje 1% od ukupnog budžeta odnosno finansijskog plana.“

Član 23.

Član 137b. mijenja se i glasi:

„Član 137b. (Izuzimanje od izvršenja)

Ne mogu biti predmet izvršenja novčana sredstva ustanova iz člana 79a. stav (2) ovog zakona koja služe za vršenje djelatnosti od javnog interesa i koje obezbjeđuju ostvarivanje prava iz člana 79a. stav (2) ovog zakona, osim u visini iz člana 137a. ovog zakona. Nadležni sud u svakom konkretnom slučaju odlučuje o ispunjenju uslova za izuzimanje od izvršenja.”

Član 24.

U članu 166. stav (2) iza riječi: „račun tražioca izvršenja“ dodaju se riječi: „ili njegovog punomoćnika na osnovu specijalne punomoći“, a iza riječi: „iznos tražiocu izvršenja“ dodaju se riječi: „ili njegovom punomoćniku na osnovu specijalne punomoći“.

U stavu (3) u prvoj rečenici, iza riječi „tražiocu izvršenja“ dodaju se riječi: „ili njegovom punomoćniku na osnovu specijalne punomoći“.

U stavu (4) iza riječi: „tražioca izvršenja“ dodaju se riječi: „ili njegovog punomoćnika“.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH.“

O B R A Z L O Ž E N J E

NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠNOM POSTUPKU

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV. C. 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je predviđeno da se pravila postupka pred sudovima uređuju federalnim zakonom, kako bi se osigurala jednakost u postupanju i temeljni principi pravičnosti. Uzimajući u obzir da se ovim zakonom uređuju pravila izvršnog postupka u postupcima pred sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, navedena ustavna odredba predstavlja ustavni osnov za njegovo donošenje, a što je u skladu sa odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona je utvrđen prilikom njegovog prvog usvajanja i ovaj zakon je do sada više puta mijenjan.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku predstavlja postupanje u skladu sa Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: U 5/10 od 26.11.2010. godine, Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: U 20/16 od 30.03.2017. godine, Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: U 10/19 od 06.02.2020. godine, zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine donesenim na nastavku 10. redovne sjednice, održanom 04.04.2016. godine, kao i Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V.broj: 486/2019 od 09.05.2019. godine. Također, ovim zakonskim nacrtom usklađuje se Zakon o izvršnom postupku sa stavovima Ustavnog suda Bosne i Hercegovine iskazanim u odlukama broj: AP 15/14 od 20.04.2016. godine i AP 1955/19 od 25.06.2019. godine.

Ovaj zakonski nacrt sadrži odredbe Prijedloga zakona u izmjenama i dopunama zakona o izvršnom postupku koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na svojoj 152. sjednici održanoj dana 24.07.2018. godine (odredbe čl. 18, 22, 23. i 24. ovog zakonskog nacrta), a koji je povučen Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V.broj: 486/2019 od 09.05.2019. godine, kao i odredbe sadržane u Prijedlogu izmjena i dopuna zakona o izvršnom postupku dostavljenog od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Ukazujemo da se javna rasprava navedena u obrazloženju ovog zakona odnosila na odredbe čl. 22. i 23. ovih zakonskih izmjena, te da je na taj način proveden zaključak donesenim sa nastavaka 10. redovne sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održane 04.04.2016. godine.

III – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Odredbom člana 1. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 8. Zakona na način da se mijenja odredba stava (3). Navedena zakonska izmjena je potrebna kako sud ne bi svaki put morao posebno u skladu sa članom 8. zakona pozivati tražitelja izvršenja da uredi svoj prijedlog za izvršenje u pogledu provodivog predmeta i sredstva izvršenja.

Odredbom člana 2. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 10. Zakona na način da se mijenja odredba stava (1) navedenog člana. Navedenom intervencijom iz teksta zakona izostavlja se aktuelni dio teksta odredbe koji glasi „zaključak iz člana 37. ovog zakona“.

Odredbom člana 3. ovog zakonskog nacrta se propisuje postupanje drugostepenog suda po žalbi. Kao što se može primjetiti iz sadržaja Zakona o izvršnom postupku, istim uopće nije propisano postupanje drugostepenog suda po žalbi, zbog čega u praksi imamo masovnu pojavu postupanja drugostepenih sudova po žalbama, na način da u žalbenom postupku drugostepeni sud ukoliko utvrdi da je žalba osnovana, ukida rješenje prvostepenog suda i vraća na ponovni postupak, zanemarujući činjenicu da takvim ukidanjem prvostepenog rješenja postupak vraća na početak, iako je u žalbenom postupku drugostepeni sud odlučivao o određenom pravu stranaka, pa u tom slučaju drugostepeni sud je mogao umjesto što je ukinuo rješenje prvostepenog suda isto preinačiti i na taj način u potpunosti okončati postupak izvršenja. Navedena odredba upućuje na analognu primjenu odredaba Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine u postupanju po žalbi.

Odredbom člana 4. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 15. Zakona na način da se mijenjaju rokovi za postupanje obzirom da iskustva sudske prakse pokazuju da su aktuelni rokovi prekratki za postupanje.

Odredbom člana 5. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 16. Zakona na način da se mijenja odredba stava (2) navedenog člana. Uzimajući u obzir činjenicu da se primjenom aktuelne zakonske odredbe može odugovlačiti postupak izvršenja, predlaže se njena korekcija u cilju ostvarenja načela hitnosti i ekonomičnosti izvršnog postupka.

Odredbom člana 6. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 29. Zakona na način da se vrši izmjena stava (2). Ovako izmijenjenom odredbom člana 29. Zakona o izvršnom postupku, došlo bi do smanjenja broja sudskih parničnih postupaka, zadržavajući mogućnost korištenja mehanizma pravne zaštite u korist stranaka u postupku. Ovakvo zakonsko rješenje bi za efekat imalo rasterećenje sudova u parničnim postupcima, a stranke u postupku bi bile u boljem pravnom položaju u pogledu ukupnih troškova postupka.

Odredbom člana 7. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 36. Zakona na način da se briše odredba stava (2) a da dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (2) i (3).

Odredbom člana 8. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na zakonskom tekstu na način da se mijenja član 37. Zakona. Ovom odredbom definiše se provjera

imovine izvršenika odnosno propisuje jasna i jednostavna procedura provjere imovine izvršenika. Navedeno zakonsko rješenje omogućava tražiocu izvršenja pribavljanje podataka o imovini izvršenika i istovremeno osigurava navedene podatke od bilo kakve zloupotrebe od strane tražioca izvršenja ili trećih lica.

Odredbom člana 9. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 39. Zakona na način da se vrši izmjena stava 2. navedene odredbe. U skladu sa postojećim odredbama Zakona o izvršnom postupku, sud može naložiti samo bankama da vrše obračun zakonskih zatezних kamata na iznos glavnog potraživanja, koja činjenica ozbiljno ograničava i otežava rad suda te posljedično utječe na dužinu trajanja postupka izvršenja. Zbog navedenog je potrebno zakonski omogućiti sudu da može naložiti svim pravnim subjektima da izvrše obračun zakonskih zatezних kamata prilikom provođenja izvršenja na novčanim sredstvima izvršenika.

Odredbom člana 10. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 50. zakona na način da se uvodi novi stav 6.. Prema aktuelnim odredbama stava 5. ovog člana sud će odgođeno izvršenje nastaviti na prijedlog tražioca izvršenja, nakon pravomoćnosti odluke parničnog suda ako tražilac izvršenja uspije s tužbom. U praksi tražilac izvršenja najčešće ne stavlja prijedlog sudu za nastavak odgođenog izvršenja nakon pravosnažno okončanog parničnog postupka, a prema ovoj odredbi isto se ne nastavlja po službenoj dužnosti. Ovi predmeti stoje u sudu, gomilaju se i dodatno opterećuju sudove.

Odredbom člana 11. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 60. Zakona na način da se iza stava 3. dodaje novi stav 4.. Navedenom odredbom se propisuje da tražilac izvršenja tokom izvršnog postupka može samo jednom tražiti odlaganje izvršenja.

Odredbom člana 12. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 61. Zakona. Predloženom zakonskom odredbom definiše se vrijeme odlaganja izvršenja. Veoma česti su slučajevi da tražioci izvršenja bez opravdanog razloga predlažu odlaganje izvršenja na duži vremenski period, opterećujući sud i neopravdano odugovlače postupak izvršenja. Predložena zakonska odredba bi uvela red u pogledu mogućnosti odlaganja izvršenja samo iz opravdanih razloga, a koji razlozi bi svakako u konačnici doveli do okončanja postupka izvršenja.

Odredbom člana 13. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 63. Zakona na način da se mijenjaju st. 3. i 4.. U skladu sa aktuelnim odredbama člana 63. zakona, kod nemogućnosti provođenja izvršenja na predloženom predmetu i sredstvu izvršenja, obaveza suda je da nakon što obavijesti tražitelja izvršenja o nemogućnosti provođenja izvršenja na predloženom predmetu i sredstvu, pozove tražitelja izvršenja da u skladu sa članom 8. Zakona o izvršnom postupku uredi prijedlog za izvršenje u pogledu novog predmeta i sredstva na kojem je moguće provođenje izvršenja. Takva pravna situacija posljedično dovodi do nepotrebnog odugovlačenja postupka izvršenja, te tražitelja izvršenja iz aktivne uloge u postupku pretvara u pasivnu stranku u postupku.

Odredbom člana 14. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 69. Zakona. Ovom odredbom provodi se Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-10/19 od 07.02.2020. godine.

Odredbom člana 15. ovog zakonskog nacрта vrši se intervencija na članu 70. Zakona na način da se mijenja stav 2. navedene odredbe, a radi harmonizacije sa sadržajem izmijenjene odredbe člana 37. ovog zakona.

Odredbom člana 16. ovog zakonskog nacрта vrši se izmjena člana 79. Zakona. Kada je u pitanju **pravni položaj izvršenika u pogledu prava na dom**, možemo slobodno konstatovati da takvo pravo nije propisano Zakonom o izvršnom postupku, tako da redovni sudovi u postupcima izvršenja nisu pružali pravnu zaštitu u postupcima izvršenja strankama na imovini koja predstavlja njihov dom a koje pravo je zagarantovano Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim konvencijama. Međutim, tu pravnu zaštitu na imovini koja predstavlja dom izvršenika pružio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine svojom odlukom broj AP-15/14 od 20.04.2016. godine. Navedenom odlukom utvrđena je povreda prava na dom apelantkinje iz člana 2. stav 3. tačka f. Ustava Bosne i Hercegovine te člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Do povrede prava apelantkinje je došlo tako što je redovni sud u postupku izvršenja zanemario pravo apelantice na dio imovine koja predstavlja njen dom, te istu prodao u postupku izvršenja a sve radi namirenja tražioca izvršenja. Ovdje je bitno naglasiti da je redovni sud u postupku izvršenja zanemario Ustavom zagarantovana prava apelantice te prava propisana Evropskom konvencijom, a koja prava se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini, zbog čega je intervenisao Ustavni sud te usvojio apelaciju i ukinuo odluke kojim je oduzeto pravo na dom apelantici te pružio pravnu zaštitu istoj zaštitivši njena Ustavom i Konvencijom zagarantovana prava i to pravo na imovinu odnosno dom.

Uzimajući u obzir pravna stajališta koja je zauzeo Ustavni sud Bosne i Hercegovine u pogledu izvršenja na nekretninama koje predstavljaju dom izvršenika, više je nego jasno da je u konkretnom slučaju potrebna zakonska intervencija u pogledu zaštite prava na dom izvršenika, na način da se izvrši izmjena i dopuna Zakona o izvršnom postupku kojom bi bilo propisano da nekretnina koja predstavlja jedini dom izvršenika ne može biti predmetom izvršenja. U tom slučaju pored postojećeg izuzetka koji se odnosi na nemogućnost prodaje poljoprivrednog zemljišta do 5000 m² kao izuzetak od provođenja izvršenja bi bila i nekretnina izvršenika koja predstavlja jedini dom izvršenika. Ovdje se naglasak stavlja na konstataciju jedini dom izvršenika. To znači da bi od izvršenja bio izuzet dom izvršenika u kojem stanuje izvršenik lično bilo sam ili sa svojom porodicom, pa ukoliko bi izvršenik imao više nekretnina koje se imaju smatrati domom takve nekretnine ne bi mogle biti izuzete od izvršenja. Odredbom stava 3. propisano je da jedini dom izvršenika u smislu stava 2. ovog člana je nekretnina ili drugi objekat koji služi isključivo za stanovanje izvršenika i članova njegove uže porodice.

U tom slučaju izvršenik kao građanin bio bi apsolutno zaštićen u pogledu sigurnog smještajnog načina življenja bez obzira na njegove obaveze iz izvršne isprave, osim u slučajevima ukoliko je izvršenik dobrovoljno pristao na izvršenje i na tom dijelu nekretnine koji predstavlja jedini dom izvršenika. Ovakvo zakonsko rješenje bi uspostavilo pravni red u društvu, štitilo svakog građanina u pogledu minimuma standarda i prava zagarantovanih ustavom i međunarodnim konvencijama.

Kada je u pitanju **pravni položaj izvršenika kod izvršenja na nekretninama kada postoji očiti nesrazmjer u vrijednosti nekretnine i visine potraživanja iz izvršne ili vjerodostojne isprave** ili očiti nesrazmjer između tržišne vrijednosti nekretnine i cijene postignute prilikom prodaje u postupku izvršenja može se konstatovati da u Bosni i Hercegovini u proteklom periodu bilježimo česte slučajeve da se postupci izvršenja pokreću i vode na nekretninama izvršenika radi namirenja veoma malih ponekad i beznačajnih iznosa potraživanja iz izvršnih ili vjerodostojnih isprava. Navedena pojava je značajno bila prisutna u proteklom periodu pred redovnim sudovima, upravo iz razloga što aktuelne odredbe Zakona o izvršnom postupku ne propisuju bilo kakva ograničenja u tom pogledu. U takvim situacijama sudovi su dopuštali provođenje izvršenja na nekretninama radi namirenja potraživanja iz izvršne ili vjerodostojne isprave, čiji su iznosi ponekad drastično bili niži u odnosu na tržišnu vrijednost nekretnine koja je predmetom izvršenja, pri tome zanemarujući prava vlasnika nekretnina zagarantovana ustavom i međunarodnim konvencijama. Da je u skladu sa postojećim odredbama Zakona o izvršnom postupku bilo prisutno očito obezvrijeđivanje nekretnina izvršenika i njihove materijalne vrijednosti na najbolji način pokazuje i zakonska odredba koja propisuje mogućnost da nepokretnost ukoliko ne bude prodana na drugom ročištu sud će zakazati treće ročište na kojem nepokretnost može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost. Navedena zakonska odredba ostavlja mogućnost da u postupku izvršenja na trećoj prodaji nekretnina bude prodana znatno ispod njene tržišne vrijednosti, iz čega se može izvesti jasan zaključak da aktuelno zakonsko rješenje nije osiguralo zaštitu imovinskih prava vlasnika nekretnine koji se pojavljuje u svojstvu izvršenika u postupku izvršenja.

Kako su u redovnim postupcima izvršenja sudovi zanemarujući odredbe ustava, konvencija i njihovih protokola, kojim su bila zagarantovana imovinska prava, upuštali se u prodaju nekretnina i u onim slučajevima kada je postojao očiti nesrazmjer u visini potraživanja iz izvršne ili vjerodostojne isprave u odnosu na visinu vrijednosti nekretnine, pravnu zaštitu takvim vlasnicima nekretnina u pogledu prava na imovinu pružio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odlukom broj AP-1955/19 od 25.06.2019. godine kojom je usvojena apelacija te utvrđena povreda prava na imovinu iz člana II/3/k Ustava Bosne i Hercegovine kao i povreda člana 1 Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te je konstatovano da su redovni sudovi u redovnom postupku izvršenja povrijedili apelanatovo pravo na imovinu iako je postupak bio zakonit i u službi legitimnog cilja, međutim Ustavni sud Bosne i Hercegovine zaključuje da je u konkretnom slučaju postojao pretjeran teret koji se ne može opravdati legitimnim ciljem, obzirom da je radi naplate apellantovog duga u visini od 64,90 KM određena prodaja nekretnine apellanta procijenjene vrijednosti od 44.249,50 KM. U konkretnom slučaju Ustavni sud Bosne i Hercegovine je smatrao da predmetno izvršenje predstavlja pretjeran teret za apellanta zbog čega je došlo do neproporcionalnog miješanja u apellantovu imovinu jer je apellant provođenjem izvršenja trpio pretjeran teret koji narušava pravičan balans koji treba da predstavlja ravnotežu između javnog interesa u odnosu na apellantov interes, a što je suprotno standardima zaštite prava na imovinu iz člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju. Slično pravno stajalište zauzeo je i Evropski sud za ljudska prava u svojoj odluci od 25.04.2017. godine odlučujući o tužbi tužitelja Zadeva Vaskrsić protiv Slovenije.

Uzimajući u obzir pravni stav koji je zauzeo Ustavni sud Bosne i Hercegovine u svojoj odluci kada je u pitanju pravni položaj izvršenika kod izvršenja na nekretninama kada postoji očiti nesrazmjer u vrijednosti nekretnine i visine potraživanja iz izvršne ili vjerodostojne isprave ili očiti nesrazmjer između tržišne vrijednosti nekretnine i cijene postignute prilikom prodaje u postupku izvršenja, u cilju zaštite Ustavom zagaranotovanih prava izvršenika te postizanja potpune ravnoteže između prava iz izvršne isprave i tereta koji treba da podnese izvršenik, cijenimo neophodnim da se ovim izmjenama Zakona o izvršnom postupku ograniči mogućnost prodaje nekretnine kroz dva ročišta za prodaju i to na način da na prvom ročištu je neophodno onemogućiti prodaju nekretnine ispod jedne polovine vrijednosti nekretnine, dok na drugom ročištu neophodno je onemogućiti prodaju nekretnine ispod jedne trećine njene procijenjene vrijednosti. U tom slučaju nekretnina kao jedan od predmeta izvršenja bi i dalje bio za tražitelja izvršenja veoma interesantan predmet izvršenja ali isto tako s druge strane izvršenik bi crpio određenu pravnu zaštitu u cilju sprečavanja obezvrijeđivanja vrijednosti njegove nekretnine, odnosno na predloženi način i da dođe do prodaje nekretnine izvršenik ne bi trpio pretjeran teret u pogledu provođenja izvršenja.

Uzimajući u obzir navedeno rješenja koja se odnose na broj ročišta (dva ročišta) i visinu vrijednosti ispod koje se nekretnina ne može prodati, a koja je predložila radna grupa smatramo dobrim rješenjima a to je da se zakonom predvide dva ročišta za prodaju i to prvo ročište na kojem nekretnina ne može biti prodana ispod jedne polovine vrijednosti nekretnine, te drugo ročište na kojem nekretnina ne može biti prodana ispod jedne trećine tržišne vrijednosti nekretnine

Također kada je u pitanju očiti nesrazmjer kao pojavni oblik u postupku izvršenja na nekretninama, koji je veoma često prisutan na način da tražitelji izvršenja predlažu provođenje izvršenja na nekretninama radi namirenja beznačajnih iznosa potraživanja iz izvršnih ili vjerodostojnih isprava, u cilju postizanja određene ravnoteže između prava izvršenika u pogledu prava na imovinu u odnosu na prava tražioca izvršenja iz izvršne isprave, cijenimo da je neophodno zakonom propisati mogućnost provođenja izvršenja na nekretnini izvršenika samo ukoliko je potraživanje koje proizilazi iz izvršne ili vjerodostojne isprave veće od jedne trećine procijenjene vrijednosti nekretnine. U tom slučaju ukoliko bi i došlo do prodaje nekretnine na drugom ročištu, uvažavajući prethodno navedena predložena zakonska rješenja kod druge prodaje nekretnine, ne bi se pojavile bilo kakve smetnje za prodajom nekretnine po cijeni većoj od jedne trećine vrijednosti nekretnine. Na opisani način bila bi spriječena mogućnost prodaje nekretnine izvršenika, radi namirenja veoma malih ponekad beznačajnih iznosa potraživanja iz izvršnih isprava, te na opisani način bi bila obezbijedena Ustavom i konvencijama zagaranatovana prava izvršenika, a također s druge strane i prava tražioca izvršenja koja proističu iz izvršne ili vjerodostojne isprave bila bi zagaranatovana.

Odredbom člana 17. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 87. zakona. Navedenom odredbom jasno se definišu pretpostavke za održavanje ročišta.

Odredbom člana 18. ovog zakonskog nacrtu provodi se Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine U-20/16 od 30.03.2017. godine. Dispozitiv navedene Odluke suda glasi:

“Usvaja se zahtjev Općinskog suda u Bihaću (sudije Općinskog suda u Bihaću Dine Muslića).

Utvrđuje se da odredba člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 46/16) nije u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 61. stav 4. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, da najkasnije u roku od šest mjeseci od objave ove odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" usaglasi odredbu člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj 46/16) sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 72. stav 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku iz prethodnog stava obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o mjerama preduzetim s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

Iz obrazloženja navedene odluke posebno izdvajamo slijedeće navode suda:

“U konkretnom slučaju, osporenom odredbom je propisano da je Porezna uprava dužna na poziv suda dostaviti saglasnost na najnižu cijenu u odnosu na utvrđenu vrijednost nekretnine koja je predmet prodaje u izvršnom postupku ili predložiti sudu realnu vrijednost za koju nekretnina može biti prodana na trećem ročištu u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Porezna uprava, kao stručna ustanova, na poziv suda daje svoje stručno mišljenje o realnoj vrijednosti za koju nekretnina može biti prodana na trećem ročištu, isto kao što sud u smislu člana 80. stav 4. ZIP-a može, prilikom utvrđivanja vrijednosti nekretnine, zatražiti o tome dostavu podataka od nadležnog organa porezne uprave, a koja je u smislu člana 15. Zakona o sudovima u Federaciji BiH dužna sudu dostaviti podatke potrebne za vođenje izvršnog postupka.

35. Zakonodavac je ratio legis za navedenu izmjenu našao u "primijećenoj ustaljenoj praksi različitog postupanja u postupcima izvršenja od strane sudova u Federaciji BiH, kao i sve prisutnijoj zloupotrebi jer su se nekretnine na području Federacije BiH putem izvršnog postupka na sudu prodavale za cijene koje su vrlo niske, ispod realnih i tržišnih cijena". Međutim, Ustavni sud smatra da na ovaj način Porezna uprava kao organ izvršne vlasti (Ministarstvo finansija) direktno utječe na odluku suda jer na trećem ročištu nekretnina može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost isključivo uz prethodno pribavljenu saglasnost Porezne uprave. Dakle, Porezna uprava kao stručni organ ne daje svoje mišljenje o cijeni za koju se nekretnina može prodati na trećem ročištu, nego daje saglasnost za predloženu cijenu, a ukoliko uskrati saglasnost za predloženu cijenu nižu u odnosu na utvrđenu vrijednost,

dužna je sudu predložiti realnu vrijednost za koju nekretnina može biti prodana. Iz osporene odredbe proizlazi da odluku o realnoj vrijednosti za koju nekretnina može biti prodana na trećem ročištu ne donosi sud, nego organ izvršne vlasti - Porezna uprava. Ustavni sud ponovo naglašava da sudska nezavisnost podrazumijeva slobodu individualnog sudije od neumjесnog utjecaja kako aktera van pravosudnog sistema tako i onih u njemu. Značajna garancija protiv vanjskih pritisaka jeste da sudije ne primaju naloge prilikom vršenja svoje sudijske funkcije. Ovo se pitanje otvara kada izvršna ili zakonodavna vlast neposredno utječe na ishod postupka. Npr. Evropski sud za ljudska prava je zaključio da je član 6. stav 1. povrijeđen zato što je ministru vanjskih poslova dato isključivo ovlaštenje da tumači međunarodne ugovore (vidi, Evropski sud, Beaumatin protiv Francuske, stav 38, presuda od 24. novembra 1994. godine, predstavka broj 15287/89). Sudije, također, moraju biti u mogućnosti da donose obavezujuće odluke koje ne može da mijenja neki nesudski organ (vidi, Evropski sud, Van de Hurk protiv Holandije, stav 45, presuda od 19. aprila 1994. godine, predstavka broj 16034/09). Evropski sud je u navedenoj odluci zaključio da zakonom propisano ovlaštenje Vlade da ne izvrši sudsку odluku predstavlja povredu člana 6. iako to ovlaštenje ona nikada nije iskoristila.

36. Dakle, sud mora funkcionirati nezavisno od izvršne i zakonodavne vlasti, svoje odluke zasnivati na svom vlastitom slobodnom mišljenju, činjenicama, i to na pravnim osnovima. U konkretnom slučaju osporena odredba Zakona o izmjenama i dopunama ZIP-a onemogućava sud da donese svoju odluku bez saglasnosti Porezne uprave, tj. da na trećem ročištu za prodaju nekretnina sam odredi realnu vrijednost za koju nekretnina, koja je predmet prodaje u izvršnom postupku, može biti prodana, imajući u vidu i cijeneći načela savjesnosti, poštenja i zabrane zloupotrebe prava. Ustavni sud napominje da sud u smislu člana 80. stav (3) ZIP-a, prilikom utvrđivanja vrijednosti nekretnine koja je predmet izvršenja, vrijednost nekretnine utvrđuje na osnovu procjene vještaka, kao i na osnovu drugih činjenica o visini njezine tržišne cijene na dan procjene, pa je nejasno zašto sud i prilikom određivanja realne vrijednosti za koju nekretnina može biti prodana na trećem ročištu ne može tražiti stručno mišljenje vještaka, te na osnovu njegovog mišljenja i drugih činjenica odrediti prodajnu cijenu nekretnine, bez uplitanja organa izvršne vlasti - Porezne uprave. Dakle, u konkretnom slučaju se radi o utjecaju na sud van sudske vlasti, što je svakako suprotno načelu "nezavisnosti suda" koje podrazumijeva da sud mora funkcionirati nezavisno od izvršne i zakonodavne vlasti.

37. S obzirom na izloženo, te imajući u vidu načelo "nezavisnosti suda", kao i da je osporenom odredbom propisano da nekretnina na trećem ročištu može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost isključivo uz prethodnu saglasnost Porezne uprave, odnosno ako Porezna uprava uskrati saglasnost za predloženu cijenu nižu od utvrđene vrijednosti, u obavezi je sudu predložiti realnu vrijednost za koju nekretnina može biti prodana, Ustavni sud zaključuje da je odredba člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku suprotna pravu na "nezavisan sud" kao neodvojivom dijelu prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

38. U vezi sa navodima podnosioca zahtjeva da osporena odredba "zadire direktno u nepristrasnost suda, kao i na pravo pristupa sudu", Ustavni sud smatra da sadržaj osporene odredbe ni na koji način ne može utjecati na sud da bude pristrasan u odnosu na neku od stranaka u izvršnom postupku, niti dovodi u pitanje okončanje izvršnog postupka, te zaključuje da argumenti podnosioca zahtjeva ne pokreću pitanje načela "nepristrasnog suda" i pristupa sudu u smislu člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 6. stav 1. Evropske konvencije."

Ustavni sud Bosne i Hercegovine zaključuje da je odredba člana 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku suprotna pravu na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije zato što propisuje da na trećem ročištu nekretnina može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost isključivo uz prethodno pribavljenu saglasnost organa izvršne vlasti (Porezne uprave) ili ukoliko Porezna uprava uskrati saglasnost dužna je sudu predložiti realnu vrijednost za koju nekretnina može biti prodana na trećem ročištu, na koji način se narušava načelo "nezavisnog suda" kao neodvojivog dijela prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Postupajući po navedenoj odluci suda obrađivač ovog zakonskog propisa smatra da je potrebno izvršiti brisanje osporene odredbe zakona. To iz razloga što se brisanjem ove odredbe pored provođenja navedene odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ostvaruju i drugi efekti. Naime, predloženom izmjenom briše se stav (5) člana 89., dosadašnji st. (6), (7), (8) i (9) postaju st. (5), (6), (7) i (8). Prema važećim odredbama Zakona o izvršnom postupku ukoliko se nekretnina ne proda ni na drugom ročištu sud će zakazati treće ročište na kojem nepokretnost može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost. Ta odredba, kao što je ranije u obrazloženju već navedeno, u praksi otvara mogućnost za različite manipulacije, eventualna „namještanja“ odnosno „obaranja“ prodaja na ročištima radi postizanja minimalne cijene i slične nezakonite radnje. U tom pravcu potrebno je pristupiti izmjeni zakona kako bi se otklonila mogućnost zloupotrebe i sačuvala vrijednost imovine. Izvršenom intervencijom u ovom članu, ostvaren je duh ove odredbe da se nekretnina ne može prodati po cijeni koja ne pokriva ni djelimično iznos potraživanja tražioca izvršenja. Predloženim zakonskim rješenjem, doći će do usaglašavanja sudske prakse i postupanja sudija kod predmeta sa ovim predmetom izvršenja.

Odredbom člana 19. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 93. zakona na način da se mijenja stav 4. navedene zakonske odredbe. Navedena odredba predviđa da se rješenje objavljuje na oglasnoj tabli suda, te dostavlja kupcu i svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji kao i svim učesnicima u nadmetanju.

Odredbama člana 20. ovog zakonskog nacrtu vrši se intervencija na članu 95. na način da se mijenja stav 1. navedene odredbe. Navedenom odredbom definiše se obustava izvršenja u slučaju da se nepokretnost nije mogla prodati ni na drugom ročištu.

Odredbom člana 21. ovog zakonskog nacrta vrši se izmjena člana 125. zakona. Uzimajući u obzir činjenicu da je dosadašnja praksa pokazala da se ponovljenim popisom samo doprinosilo odugovlačenju postupka, te da isti nije ostvario pozitivne efekte izvršena je izmjena ovog člana zakona.

Čl. 22. i 23. ovog zakonskog nacrta provodi se Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-5/10 od 26.11.2010. godine. Naime, Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: U 5/10 od 26.11.2010. godine utvrđeno je da odredbe čl. 137a. i 137b. Zakona o izvršnom postupku nisu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Provođenje predmetne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine bilo je predmetom i ranijeg Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine iz jula mjeseca 2012. godine koji je po ocjeni predlagača da neće dobiti potrebnu većinu glasova, povučen iz procedure u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine. Također, provođenje ove presude bilo je sadržano i u Prijedlogu zakona o izmjeni zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine koji je 03.02.2016. godine usvojen od strane Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u tekstu kako ga je predložila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, dok je Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na nastavku 10. redovne sjednice održane dana 04.04.2016. godine razmatrao navedeni zakon u formi nacrta i donio zaključak o provođenju javne rasprave u trajanju od 90 dana kao i upućivanju Nacrta navedenog zakona kantonalnim skupštinama i općinama radi davanja mišljenja u skladu sa procedurom propisanom Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine iz zajedničkih nadležnosti federalne vlasti i kantona. Dana 18.04.2016. godine Federalno ministarstvo pravde je obavijestilo i pozvalo navedene institucije na davanje mišljenja u skladu sa navedenim Zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

S aspekta Odluke Ustavnog suda važno je navesti da Ustavni sud zaključuje da odredbe člana 137a. i 137b. Zakona o dopunama Zakona o izvršnom postupku nisu u skladu sa pravom na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije. Naime, ustanove koje se u cjelini ili djelimično finansiraju iz budžeta, ukoliko protiv njih dođe do izvršenja na osnovu pravosnažne sudske odluke, mogu zahtijevati da se od izvršenja izuzmu sva novčana sredstva kojima raspolaže ta ustanova, tvrdeći da im ta sredstva služe za vršenje djelatnosti od javnog interesa i osiguravanje ostvarivanja prava iz člana 79a. stav 2. Zakona o izvršnom postupku. U tom slučaju nadležni sud nema jasne kriterije na osnovu kojih bi mogao pouzdano utvrditi da li ta sredstva zaista služe navedenoj ustanovi za vršenje djelatnosti od javnog interesa i osiguravanje ostvarivanja prava iz člana 79a. stav 2. ZIP-a, čime je postupak izvršenja na osnovu pravosnažne sudske odluke postao nedjelotvoran pravni lijek u konkretnom slučaju. Na ovaj način, prema mišljenju Ustavnog suda, u odnosu na povjerioce koji posjeduju pravosnažne sudske odluke protiv navedenih ustanova dovedena je u pitanje suština prava iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije, tj. onemogućeno im je pravo da prinudnim putem ostvare izvršenje pravosnažne sudske odluke, što, nesporno, predstavlja dio i suštinu navedenog člana Evropske konvencije.

Odredbom člana 24. ovog zakonskog nacrta vrši se intervencija na članu 166. Zakona o izvršnom postupku na način da se izričito propisuje mogućnost da naplatu potraživanja tražilac izvršenja može izvršiti i putem punomoćnika. Zakonom o izvršnom postupku nije izričito propisana mogućnost da naplatu potraživanja tražilac izvršenja može tražiti putem punomoćnika a što u praksi izaziva značajne poteškoće u obavljanju advokatske profesije.

IV – JAVNA RASPRAVA

Postupajući po zaključku Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, sa 10. sjednice održane 04.04.2016. godine obrađivač je postupio u skladu sa tačkom 2. navedenog zaključka te proveo javnu raspravu u odnosu na Nacrt zakona. U tom smislu upućene su obavijesti te zatraženo izjašnjenje institucija navedenih u tački 2. navedenog zaključka. U odnosu na predmetni Nacrt izjašnjenja, odnosno primjedbe i sugestije dostavljene su od strane Skupštine Zeničko-dobojskog kantona (kojim je dostavljeno izjašnjenje Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona), Vlade Tuzlanskog kantona (kojim je dostavljeno izjašnjenje Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona) i Vlade Zapadno-hercegovačkog kantona (kojim je dostavljeno izjašnjenje Ministarstva pravosuđa i uprave Zapadno-hercegovačkog kantona). Razmatrajući primjedbe i sugestije date na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH od 04.04.2016. godine kao i primjedbe i sugestije institucija koje su se pismeno izjasnile na navedeni Nacrt zakona, osnovna primjedba na Nacrt zakona jeste nepostojanje adekvatnog mehanizma zaštite javnih ustanova od nekontrolisanog izvršenja većeg broja pravosnažnih sudskih odluka kojim bi se moglo ugroziti njihovo funkcioniranje. U skladu sa navedenim, izvršena je intervencija predviđena čl. 22. i 23. ovog nacrta zakona.

Razmatrajući sve primjedbe i sugestije obrađivač propisa se opredijelio za rješenje predloženo od strane Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona a na način kako je to i precizirano odredbama čl. 22. i 23. ovog zakonskog nacrta. Ovako koncipiranim zakonskim rješenjem osigurava se provođenje Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i istovremeno osigurava mehanizma zaštite od nekontrolisanog izvršenja većeg broja pravosnažnih sudskih odluka.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije BiH.

Zakon o izvršnom postupku
("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12 i 46/16)
Odredbe zakona koje se mijenjaju

Član 8.

Ograničenje sredstava i predmeta izvršenja

- (1) Sud rješenjem određuje izvršenje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u izvršnom prijedlogu.
- (2) Ako je predloženo više sredstava ili više predmeta izvršenja sud može ograničiti izvršenje samo na neke od tih sredstava ili predmeta ako su dovoljni za ostvarenje potraživanja.
- (3) Ako se izvršno rješenje o izvršenju na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti, tražilac izvršenja može radi namirenja istog potraživanja predložiti novo sredstvo ili predmet izvršenja o čemu će sud odlučiti rješenjem.

Član 10.

Dostavljanje

- (1) Po pravilima o dostavljanju tužbe iz Zakona o parničnom postupku, dostavlja se rješenje po prijedlogu za izvršenje, rješenje po prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o izricanju novčane kazne i zaključak iz člana 37. ovog zakona.
- (2) Kod izvršenja na osnovu izvršne isprave ukoliko se stranka kojoj pisano treba dostaviti ne nalazi na adresi naznačenoj u prijedlogu, niti na adresi odnosno sjedištu prijavljenom kod nadležnog organa, dostava se vrši putem oglasne table suda i za slučaj dostave odluka navedenih u stavu 1. ovog člana.

Član 12.

Pravni lijekovi

- (1) Redovni pravni lijekovi u izvršnom postupku su prigovor i žalba, osim ako ovim zakonom nisu isključeni.
- (2) Protiv rješenja donesenog u prvom stepenu može se izjaviti prigovor, a žalba kad je to ovim zakonom određeno.
- (3) Prigovor se izjavljuje sudu koji je donio rješenje u roku od osam dana od dana dostavljanja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. O prigovoru odlučuje sud koji je donio rješenje.

(4) Protiv rješenja donesenog po prigovoru može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostave rješenja. O žalbi odlučuje sud drugog stepena.

(5) Prigovor i žalba ne zaustavljaju tok izvršnog postupka, ali se namirenje tražioca izvršenja odlaže do donošenja odluke prvostepenog suda po prigovoru. Iznimno, kada je izvršnom ispravom određena obaveza izdržavanja ili kada se izvršenje provodi naplatom s transakcijskog računa pravnog lica u korist imaoca istog takvog računa kao tražioca izvršenja, kao i u drugim slučajevima određenim ovim zakonom, može doći do namirenja prije donošenja odluke po prigovoru.

(6) Protiv zaključka nije dozvoljen pravni lijek.

Član 15.

Rokovi za postupanje

Sud je po pravilu dužan da o prijedlogu za izvršenje odluči u roku od osam dana, a o prigovoru u roku od 15 dana od dana ispunjavanja uvjeta da se o prigovoru odluči.

Član 16.

Troškovi postupka

(1) Troškove postupka u vezi sa određivanjem i provođenjem izvršenja prethodno snosi tražilac izvršenja.

(2) Tražilac izvršenja dužan je troškove postupka iz stava 1. ovog člana predujmiti u roku koji sud odredi. Sud će obustaviti izvršenje ako troškovi ne budu predujmljeni u tom roku, a bez toga se izvršenje ne može provesti. Ako u roku ne budu predujmljeni troškovi o kojima zavisi preduzimanje samo neke radnje ta se radnja neće provesti.

(3) Troškove postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti prethodno podmiruje sud iz svojih sredstava.

(4) Izvršenik je dužan tražiocu izvršenja nadoknaditi troškove koji su bili potrebni za izvršenje.

(5) Tražilac izvršenja dužan je izvršeniku nadoknaditi neosnovano prouzrokovane troškove.

(6) Zahtjev za naknadu troškova podnosi se najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka postupka.

(7) O troškovima postupka odlučuje sud u izvršnom postupku i u tom postupku određuje, na prijedlog stranke, izvršenje radi njihova ostvarenja.

Član 29.

Vjerodostojna isprava

(1) Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu vjerodostojne isprave.

(2) Vjerodostojna isprava je, prema ovom zakonu, mjenica i ček s protestom i povratnim računom ako su potrebni za zasnivanje potraživanja i računi ili izvodi iz poslovnih knjiga za cijenu komunalnih usluga isporuke vode, toplotne energije i odvoz smeća.

(3) Vjerodostojna isprava je podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražilac izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze.

Član 36.

Prijedlog za izvršenje

(1) Prijedlog za izvršenje mora sadržavati zahtjev za izvršenje u kojem će biti naznačena izvršna ili vjerodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i izvršenik, potraživanje čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provođenje izvršenja.

(2) Ukoliko je uz prijedlog za izvršenje podnesen i zahtjev za utvrđivanje dužnikove imovine o rezultatu istrage sud će obavijestiti tražioca izvršenja i ostaviti mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni.

(3) Prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1) izvršni zahtjev iz stava 1. ovog člana,

2) zahtjev da sud obaveže izvršenika da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana po dostavi rješenja, namiri potraživanja zajedno sa odmjerenim troškovima.

(4) Ako se traži izvršenje na pokretnim stvarima u prijedlogu za izvršenje ne moraju biti bliže naznačene te stvari.

Član 37.

Utvrđivanje dužnikove imovine

(1) Tražilac izvršenja može u prijedlogu za izvršenje koji se zasniva na izvršnoj ispravi zahtijevati da sud prije donošenja rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu određenih fizičkih i pravnih lica, odnosno upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostave podatke o imovini izvršenika, ako tražilac izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se istaći i nakon donošenja rješenja o izvršenju ako izvršenje na predloženom sredstvu izvršenja nije uspjelo.

(3) Sud će po prijemu zahtjeva iz stava 1. ovog člana zaključkom naložiti izvršeniku ili drugom licu odnosno organu ili organizaciji da na obrascu koji će propisati federalni ministar pravde navede potpune podatke kojima raspolaže, o izvršenikovoj pokretnoj i nepokretnoj imovini, a posebno o vrsti i visini novčanih primanja i novčanih depozita izvršenika, kao i mjestu gdje se ona nalaze.

(4) Popunjen i uredno potpisan obrazac mora biti dostavljen sudu u roku koji je sud odredio zaključkom.

(5) Licima koja po nalogu ne postupe sud će izricati novčane kazne na način određen u članu 17. ovog zakona. Ove kazne će se izricati i odgovornim licima u pravnom licu ili organu odnosno organizaciji.

(6) Fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu ili organu odnosno organizaciji krivično će odgovarati za davanje lažnog iskaza pred sudom ako navede nepotpune ili neistinite

podatke o imovini izvršenika. Na ovu posljedicu sud mora izričito upozoriti u zaključku kojim nalaže davanje podataka.

(7) Sud može umjesto izjave na propisanom obrascu zahtijevati od izvršenika fizičkog lica ili drugog fizičkog lica da izjavu o imovini izvršenika da na ročištu pred sudom. Ako pozvano lice neće da pristupi na ročište ili odbija da da izjavu sud će primijeniti odredbe stava 5. ovog člana.

Član 39.

Rješenje o izvršenju

(1) U rješenju o izvršenju moraju biti naznačeni izvršna odnosno vjerodostojna isprava na osnovu koje se izvršenje određuje, tražilac izvršenja i izvršenik, potraživanje koje se ostvaruje, sredstvo i predmet izvršenja, te drugi podaci potrebni za provođenje izvršenja.

(2) Ukoliko je rješenjem o izvršenju određena obaveza i naplata kamata, obračun kamate o trošku tražioca izvršenja će obaviti izvršni sud osim kad se naplata vrši na sredstvima na računima kod banaka. U ovom drugom slučaju obračun kamate će izvršiti banka na teret izvršenika.

(3) Rješenjem o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave sud će:

1) obavezati izvršenika da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana po prijemu rješenja, namiri potraživanja zajedno s odmjerenim troškovima,

2) odrediti izvršenje radi ostvarenja tih potraživanja.

(4) Rješenje o izvršenju ne mora biti obrazloženo i može se izdati stavljanjem pečata na prijedlog za izvršenje.

(5) Rješenje o izvršenju mora sadržavati uputu o pravnom lijeku koji strankama stoji na raspolaganju.

(6) Rješenje kojim se prijedlog za izvršenje potpuno ili djelimično odbacuje ili odbija mora biti obrazloženo.

Član 50.

Postupak povodom prigovora protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave

(1) Izvršenik će u prigovoru protiv rješenja o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave odrediti u kom dijelu pobija to rješenje. Prigovor mora biti obrazložen.

(2) Ako u prigovoru nije određeno u kom dijelu se pobija, obim pobijanja će se cijeliti na osnovu obrazloženja.

(3) Neobrazložen prigovor sud će odbaciti.

(4) Ako se rješenje o izvršenju pobija u potpunosti ili samo u dijelu kojim je utvrđeno postojanje potraživanja, prijedlog za izvršenje smatrat će se tužbom i u tom slučaju sud će postupati po odredbama parničnog postupka.

(5) Kada je podnesen prigovor iz stava 4. ovog člana, sud će odgoditi izvršenje i nastaviti će ga, na prijedlog tražioca izvršenja, nakon pravosnažnosti odluke parničnog suda, ako tražilac izvršenja uspije s tužbom.

(6) Ako prvostepeni parnični sud odbije tužbeni zahtjev i ukine rješenje o izvršenju u pobijanom dijelu, naložit će i obustavu izvršnog postupka. Nakon pravosnažnosti ove odluke parničnog suda izvršni sud će rješenjem konstatovati da je izvršni postupak obustavljen i ukinut će provedene radnje u izvršnom postupku.

(7) Ako se rješenje o izvršenju pobija samo u dijelu kojim je određeno izvršenje, daljnji postupak nastaviti će se kao postupak po prigovoru protiv rješenja o izvršenju donesenog na osnovu izvršne isprave.

(8) Ako se prigovor iz stava 7. ovog člana prihvati, dio rješenja o izvršenju kojim je izvršeniku naloženo da namiri potraživanje ima svojstvo izvršne isprave na osnovu koje se može ponovo tražiti izvršenje.

Član 60.

Odlaganje izvršenja na prijedlog tražioca izvršenja

(1) Ako zakonom nije drukčije određeno, izvršenje se može odložiti potpuno ili djelimično samo na prijedlog tražioca izvršenja ako provođenje rješenja nije otpočelo. Ako više tražilaca izvršenja učestvuje u izvršnom postupku, pa samo neki od njih traže odlaganje, sud će samo u odnosu na tog tražioca izvršenja odložiti izvršenje.

(2) Ako je provođenje izvršenja otpočelo, a izvršenik se u roku kojim u je sud odredio izjasnio protiv odlaganja, sud će odlučiti o opravdanosti prijedloga za odlaganje.

(3) Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje mora tražiti u određenom roku tražilac izvršenja može podnijeti prijedlog za odlaganje u tom roku.

Član 61.

Vrijeme za koje se izvršenje odlaže

(1) Sud će odložiti izvršenje za vrijeme koje je tražilac izvršenja odredio ili na vrijeme koje, prema okolnostima slučaja, smatra opravdanim.

(2) Ako je tražilac izvršenja podnio prijedlog za odlaganje izvršenja u slučaju u kome je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, izvršenje se ne može odložiti za vrijeme duže od tog roka.

Član 63.

Obustava izvršenja

(1) Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, izvršenje će se obustaviti po službenoj dužnosti, ako je izvršna isprava pravosnažna ukinuta, preinačena, poništena, stavljena van snage ili je na drugi način određeno da je bez djelovanja, odnosno ako potvrda o izvršnosti bude pravosnažno ukinuta.

(2) Izvršenje će se obustaviti po službenoj dužnosti i kada, u skladu s odredbama koje uređuju obligacione odnose, treće lice ispuni obavezu prema tražiocu izvršenja umjesto izvršeniku.

(3) Izvršenje će se obustaviti ako je postalo nemoguće ili se iz drugih razloga ne može provesti.

(4) Prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja iz stava 3. ovog člana sud će pozvati tražioca izvršenja da podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva. Rješenje o obustavi izvršenja sud će donijeti ako prijedlog ne bude u roku podnesen ili ako je prijedlog neosnovan.

(5) Izvršenje na pojedinim predmetima će se na prijedlog izvršenika obustaviti ako sud utvrdi da su nakon isteka roka za prigovor provođenjem izvršenja zahvaćeni predmeti koji nisu određeni u rješenju o izvršenju, a izuzeti su od izvršenja ili je na njima mogućnost izvršenja ograničena.

(6) Rok za prijedlog zbog razloga iz stave 5. ovog člana iznosi osam dana i počinje teći od dana kada je izvršenik saznao da je izvršenjem zahvaćen predmet koji je izuzet od izvršenja, odnosno na kojem je mogućnost izvršenja ograničena. Nakon isteka roka od 30 dana od preduzimanja radnje kojom su zahvaćeni predmeti iz stava 5. ovog člana prijedlog iz te odredbe više se ne može podnijeti.

(7) Rješenjem o obustavi izvršenja ukinut će se sve provedene izvršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih lica.

Član 69.

Nepokretnost kao predmet izvršenja

(1) Ukoliko nije drukčije određeno predmet izvršenja može biti samo nepokretnost kao cjelina određena propisima koji uređuju vlasništvo i druga stvarna prava.

(2) Suvlasnički dio nepokretnosti može biti samostalan predmet izvršenja u pogledu kojeg se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na nepokretnostima.

(3) U slučaju postupka izvršenja na suvlasničkom djelu, a prema zahtjevu tražioca izvršenja, izvršenika ili drugog suvlasnika, sud će u rješenju o izvršenju odrediti da se na prodaju ponude kako cjelokupna nepokretnost tako i suvlasnički dio koji je predmet izvršenja. U rješenju o izvršenju sud će naznačiti i da će, zavisno od ispunjenja uvjeta iz stava 4. ovog člana, svojim zaključkom iz stava 3. člana 90. ovog zakona odlučiti da li je predmet prodaje cjelokupna nepokretnost ili samo njen suvlasnički dio. U istom rješenju sud će odrediti da se zabilježba izvršenja iz člana 72. ovog zakona odnosi na cjelokupnu nepokretnost.

(4) Ako bi prodajna cijena suvlasničkog dijela nepokretnosti bila znatno viša u slučaju prodaje cjelokupne nepokretnosti, sud će odrediti prodaju cjelokupne nepokretnosti postupajući kao da se radi o zahtjevu suvlasnika za diobu fizički nedjeljive stvari kako je to predviđeno propisima koji uređuju suvlasničke odnose.

(5) U slučaju iz stava 4. ovog člana suvlasnici koji nisu izvršenici imaju pravo na namirenje u visini svojih suvlasničkih dijelova iz iznosa dobivenog prodajom stvari prije

namirenja tražioca izvršenja i drugih lica koje se namiruju u izvršnom postupku te prije naknade troškova izvršnog postupka. (6) Suvlasnici koji nisu izvršenici imaju pravo zahtijevati da im se stvar koja je predmet izvršenja ustupi ako polože iznos koji odgovara vrijednosti izvršenikovog udjela u toj stvari.

(7) Suvlasnika koji nije izvršenik, a kojem je osporen udio u stvari koja je predmet izvršenja, sud će uputiti na parnicu protiv tražioca izvršenja, a i protiv izvršenika ako i on osporava njegovo pravo da dokaže svoje pravo, osim ako u izvršnom postupku ne može dokazati svoje pravo pravosnažnom presudom, javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom privatnom ispravom. Na pokrenutu parnicu kao i na prava suvlasnika da u njoj traže odlaganje postupka izvršenja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupanje suda po prigovoru trećih lica.

(8) Ako suvlasnik iz stava 7. ovog člana može dokazati svoje pravo pravosnažnom presudom, javnom ispravom ili prema zakonu ovjerenom privatnom ispravom, sud će postupiti kao da njeno pravo nije osporeno.

(9) Okolnost da je sud u izvršnom postupku uzeo da pravo lica iz stave 7. Ovog člana nije osporeno u smislu odredaba tog stava ili stave 8. ovog člana ne utiče na pravo tražioca izvršenja ili izvršenika da svoja prava protiv tog lica ostvaruju u posebnoj parnici.

(10) Odrebe st. od 2. do 9. ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na vlasnike zajedničke imovine (zajedničari). Ako između izvršenika i ostalih vlasnika zajedničke imovine ne postoji saglasnost o njihovim pravima u zajedničkoj stvari, sud će vlasnika zajedničke imovine koji osporava izvršenikova prava na zajedničku stvar zaključkom uputiti da svoja prava dokazuje u parnici. Na pokrenutu parnicu kao i na prava vlasnika zajedničke imovine da u njoj traže odlaganje postupka izvršenja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupanje suda po prigovoru trećih lica.

(11) Ako je u vezi neke nepokretnosti ili njenog idealnog dijela osnovano pravo plodouživanja, ono može biti samostalni predmet izvršenja s tim da izvršenik može namiriti svoje potraživanje iz plodova koje to pravo daje na osnovu nekog pravnog odnosa (najamnina, zakupnina) u pogledu čega se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovog zakona o izvršenju na pravima.

Član 70.

Dokaz o vlasništvu izvršenika

(1) Uz prijedlog za izvršenje na nepokretnosti tražilac izvršenja dužan je podnijeti izvod iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nepokretnost upisana kao vlasništvo izvršenika.

(2) Ako je pravo na nepokretnosti iz stava 1. ovog člana upisano u zemljišnoj knjizi na drugo lice, a ne na izvršenika prijedlogu se može udovoljiti samo ako su, po utvrđenju izvršenikove imovine u skladu sa članom 37. ovog zakona, ispunjeni uvjeti za promjenu zemljišnoknjižnog stanja.

Član 79.

(1) Ne može biti predmet izvršenja poljoprivredno zemljište zemljoradnika u površini do 5.000 m².

(2) Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na izvršenje radi ostvarenja novčanih potraživanja osiguranih ugovornim založnim pravom na nepokretnostima (hipotekom).

Član 87.

Jedan ponuđač

(1) Ročište za javno nadmetanje održat će se i kad prisustvuje samo jedan ponuđač.

(2) Sud će zaključkom, na zahtjev lica koje ima pravo prvenstvenog namirenja, odrediti da se ročište za prodaju odgodi ako učestvuje samo jedan ponuđač.

Član 89.

Prodajna cijena

(1) Bez pristanka lica koja se u izvršnom postupku po redu prvenstva namiruju prije tražioca izvršenja, nepokretnost se na javnom nadmetanju ne može prodati po cijeni koja ne pokriva ni djelimično iznos potraživanja tražioca izvršenja.

(2) Na prvom ročištu za javno nadmetanje ne može se nepokretnost prodati ispod polovine utvrđene vrijednosti. Početne ponude za prvo ročište na iznose manje od jedne polovine utvrđene vrijednosti neće biti razmatrane.

(3) Ako se nepokretnost ne proda na prvom sud će zakazati drugo ročište u roku od 30 dana. Sud će zakazati ročište u istom roku i u slučaju da tri ponuđača sa najvišom ponudom na prvom ročištu nisu uplatila prodajnu cijenu u skladu sa odredbama člana 92. stav 3. ovog zakona.

(4) Na drugom ročištu nepokretnost ne može biti prodana za manje od jedne trećine vrijednosti utvrđene zaključkom o prodaji. Početna ponuda na drugom ročištu ne može biti manja od jedne trećine od utvrđene vrijednosti.

(5) Ako nekretnina ne bude prodana ni na drugom ročištu, sud će u roku najmanje od 15 do najviše 30 dana zakazati treće ročište. Na ovom ročištu nekretnina može biti prodana bez ograničenja najniže cijene u odnosu na utvrđenu vrijednost isključivo uz prethodno pribavljenu saglasnost Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine. Ako Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine uskrati saglasnost za predloženu cijenu nižu u odnosu na utvrđenu vrijednost, dužna je sudu predložiti realnu vrijednost za koju nekretnina može biti prodana na ovom ročištu u roku 15 dana od dana prijema zahtjeva za davanje saglasnosti na prodajnu cijenu.

(6) Ukoliko nema nosilaca prava preče kupovine iz člana 83. Stav 1. Ovog zakona, lice koje prema odredbama člana 98. ovog zakona ima pravo prvenstvenog namirenja iz prodajne cijene stiče pravo preče kupovine po cijeni postignutoj na trećem ročištu.

(7) Stranke i lica koja se namiruju u postupku mogu se sporazumjeti, izjavom datom na zapisnik, da se nepokretnost može prodati nadmetanjem i za cijenu nižu od one iz st. 1., 2. i 4. ovog člana.

(8) Ako su se stranke prije pokretanja izvršnog postupka u sporazumu sklopljenom pred sudom saglasile da se nepokretnost radi naplate potraživanja tražioca izvršenja utvrđene tim sporazumom može prodati i za cijenu nižu od one iz st. 1., 2. i 4. ovog člana, nepokretnost se već na prvom ročištu za prodaju može prodati po toj cijeni ako u postupku ne sudjeluju druga lica koja se u njemu namiruju, a svoje su pravo upisala u zemljišnu knjigu prije nego što je u tu knjigu upisano pravo tražioca izvršenja kojim je osigurana naplata njegovog potraživanja. Najniža cijena po kojoj se nepokretnost može prodati u tom slučaju ne može biti ispod jedne trećine utvrđene vrijednosti.

(9) Odredbe st. 1.,2.,4.,7. i 8. ovog člana na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju u kojem se nepokretnost prodaje neposrednom pogodbom.

Član 93.

Predaja nepokretnosti kupcu

(1) Nakon polaganja cijene sud rješenjem dosuđuje nepokretnost kupcu (rješenje o dosudi).

(2) Rješenjem iz stava 1. ovog člana sud određuje da se nepokretnost preda kupcu, a zemljišnoknjižnom sudu da se izvrši upis promjene prava vlasništva te brišu prava trećih za koje je to rješenjem određeno.

(3) Protiv rješenja o dosudi nije dozvoljen prigovor, ali se može izjaviti žalba.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na oglasnoj tabli. Istekom trećeg dana od dana isticanja na oglasnoj tabli smatra se da je rješenje dostavljeno svim licima kojima se dostavlja zaključak o prodaji, te svim učesnicima u nadmetanju.

Član 95.

Obustava izvršenja

(1) Sud će obustaviti izvršenje ako se nepokretnost nije mogla prodati ni na trećem ročištu.

(2) U slučaju prodaje neposrednom pogodbom sud će obustaviti izvršenje ako se nepokretnost nije mogla prodati u roku određenom sporazumom stranaka i lica koja se namiruju u postupku, osim ako sporazumom stranaka nije drukčije određeno.

(3) Obustava izvršenja ne sprečava pokretanje novog izvršnog postupka radi naplate tog potraživanja na istoj nepokretnosti.

Član 125.

Bezuspješan pokušaj pljenidbe

(1) Ako se pri pljenidbi ne nađu pokretne stvari koje mogu biti predmet izvršenja sud će o tome obavijestiti tražioca izvršenja koji nije bio prisutan pljenidbi.

(2) Tražilac izvršenja može u roku od tri mjeseca od dana dostave obavijestiti, odnosno od dana pokušane pljenidbe kojoj je bio prisutan predložiti da se pljenidba ponovo provede.

(3) Ako tražilac izvršenja u roku iz stava 2. ovog člana ne predloži ponovno provođenje pljenidbe, ili ako se ni pri ponovnoj pljenidbi ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja sud će obustaviti izvršenje.

Član 137 a.

Izuzeta su od izvršenja novčana sredstva ustanova iz člana 79a. stav (2) ovog Zakona koja služe za vršenje djelatnosti od javnog interesa i koje osiguravaju ostvarivanje prava iz člana 79a. stav (2) ovog Zakona.

Član 137 b.

Nadležni sud u svakom konkretnom slučaju odlučuje o ispunjenju uslova za izuzimanje od izvršenja iz prethodnog člana.

Član 166.

Prinudno izvršenje

(1) Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja prema izvršeniku može se provesti na svim sredstvima na njegovim računima kod banke, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Rješenjem o izvršenju na novčanim sredstvima koja se vode na transakcijskom računu izvršenika nalaže se banci da novčani iznos za koji je izvršenje određeno prenese s transakcijskog računa izvršenika na transakcijski račun tražioca izvršenja, a za potraživanja za koja nije propisana naplata preko žiroračuna kod banke da isplati taj iznos tražiocu izvršenja u gotovom novcu.

(3) Izvršenje na novčanom potraživanju koje po štednom ulogu, tekućem ili žiroračunu, deviznom i drugim računima kod banke, izuzev transakcijskog računa, pripada izvršeniku određuje se tako što se rješenjem o izvršenju nalaže banci da novčani iznos za koji je određeno izvršenje isplati tražiocu izvršenja nakon izvršnosti rješenja o izvršenju. To rješenje ima djelovanje rješenja o izvršenju kojim su određeni zaplijena novčanog potraživanja i prijenos radi naplate.

(4) U rješenju o izvršenju iz st. 2. i 3. ovog člana odredit će se broj računa izvršenika s kojeg treba obaviti isplatu i broj računa tražioca izvršenja na koji isplatu treba obaviti ili drugi način obavljanja isplate.

(5) Sud će rješenjem o izvršenju obavezati banku da dostavi izvještaj o svim promjenama na računu izvršenika ako sredstava na računu nema ili su ona nedovoljna za namirenje potraživanja određenih rješenjem o izvršenju. Izvještaj obuhvata promjene na računu za period od 30 dana do donošenja rješenja o izvršenju i mora da sadrži svaku transakciju na računu, uključujući podizanje gotovine, uplate na račun i isplate sa računa, unutarbankarske i međubankarske prijenose. Podaci koji se dostavljaju, a koji se odnose na međubankarske prijenose moraju sadržavati, između ostalog, ime primaoca i broj računa u odredišnoj banci.

(6) Ugovor o štednom ulogu i svakom drugom depozitu se raskida po sili zakona danom izvršnosti rješenja o izvršenju, bez obzira na to da li je oročen ili ne. Po namirenju potraživanja primijenit će se ugovorne odredbe o raskidu ovih ugovora.